



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ**

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira  
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad  
Adventum

**Haineuve, Julien**

**Coloniæ Agrippinæ, 1665**

Feria 2. Neque hic peccavit, nec parentes eius, &c. In tenebris quies,  
decendum què cum lobo: In tenebris stravi lectulum meum.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-44846**

**F E R I A   S E C U N D A .**  
**DE QVADAM CÆCITATE NATVRALI QVÆ**  
**LIBENTER FERENDA EST, AD DEI**  
**GLORIAM.**

*Neque hic peccavit, neque parentes eius, sed ut manifestentur opera  
 Dei in illo. Joann. 9.*

**VERITAS PRACTICA**

*In tenebris quies: dicendumque cum Jobo, in tenebris statui lectulum meum.*

*SENSVS EST, Quod sicut in tenebris sive nocte post diurnum laborem capitur quies, ita nox quaedam est cæcitatũ humana: sunt quaedam tenebra naturalis ignorantia multarum rerum quas & scire vellemus & quas tamen nosse scire vult Deus: in quibus tenebris omnino quiescendum.*

*RATIO EST, Quia ibi omnino quiescendum ubi divina voluntas & providentia purius agnoscitur & colitur.*

*Sed in illa cæcitate ac tenebris naturalibus, divina voluntas & providentia purius agnoscitur & colitur.*

*Ergo ibi omnino quiescendum, & cessandum à super vacuis quas Scriptura vocat curis, nec curiosius investigandum quod nos latere vult Deus*

**I. PUNCTUM.**

**E**XIUIT Iesus de templo, & prateriens vidit hominem cæcum à nativitate, & interrogaverunt eum discipuli eius: Rabbi, quis peccavit, hic aut parentes eius ut cæcus nasceretur? Respondit Iesus, neque hic peccavit, neque parentes eius: sed ut manifestentur opera Dei in illo. Me oportet operari opera eius qui misit me, donec dies est: Venit nox quando nemo potest operari, quamdiu sum in mundo, lux sum mundi.

Non destitit quidem Dominus esse lux mundi, postquam mundo relicto ascendit in cælum, sed non eo tamen modo lux est quo dum inter homines versabatur, nempe illos docendo quæ verbis, quæ exemplis, quæ miraculis, quale est i-

stud cæci nati quod tam multis abundat documentis ad divinam in nos agnoscendam providentiam, & diversam quibus nos regit gratiarum efficientiam, ut vix tota sufficiat illis considerandis Hebdomadada.

Cum autem primò hic cæcus nobis exhibetur in sua cæcitate natus ut in illo divina manifestentur opera, sic primum hoc inde considerandum elicitur, quòd sit innata nobis quædam naturalis cæcitas & rerum ignorantia plurimum, quæ nos particulatim spectant, & quæ proinde vehementer appetere mus scire ac intellegere, quas tamen nos ignorare melius iudicavit Divina providentia, majoremque Deo gloriam, ac solidiorem nobis utilitatem inde proventuram declaravit, si quas cognitioni nostræ metas posuit tranquillè servaremus, neque plura curiosius referre tentaremus quam ille ordinasset aut permitteret aut revelaret.

Quod non modo de arcanis illis & augustis Sanctissimæ Trinitatis, Incarnationis, & Eucharistiæ mysteriis dictum putes, sed de nostro præsentis ac futuræ vitæ statu, deque tot mirandis divinæ gubernationis effectibus, quorum vel nescitur causâ, vel quæ apparet tam aliena iudicatur ab humano sensu, ut vix à Deo procedere crederetur nisi sic fides credendum proponeret. Cur damnatus infans antequam natus, cur ex geminis unus servatur ad gloriam, & alter in peccato perit? An amore vel odio digni sumus, id est, an vivamus in gratia vel in ea morituri sumus: quis hominum certò novit? Quis se vel unius veræ virtutis actum exercere cognoscit? Delicta porrò quis intelligit? Quo vel loco vel tempore vel quo tandem modo mors est obeunda? Quo in gradu virtutis sumus? An vitia virtutes superent? An vel unum expulsum vitium, an vel una comparata virtus? Quid restet ex inchoato perfectionis stadio? Quid, quod nequidem fortè est à nobis inchoatum!

Nonne

Nonne in his omnibus cæcimus? Nonne hæc gravis & molesta est cæcitas? Nonne libenter cum Davide diceres, *Notum fac mihi domine finem meum, & numerum dierum meorum quia estus sciam quid desit mihi?* Sed in hoc ipso dicendo cæcitates; & quid dices ignorares. Non enim petebat David, quod verba sonant, ut sibi notum fieret quod laebeat, *Qua vitiosa curiositas*, inquit Bellarminus, *& temeritas quadam fuisse. sed alio sensu dixit, unde & promisit, locutus sum in lingua mea: notum fac mihi Domine finem meum;* Id est, non sum locutus in lingua quam omnes intelligunt, sed lingua mihi nota, & sensu quo soli Deo loquor. Nempe ut notum habeam finem meum, quam sit brevis & cito verurus, ne vana spe vitæ longioris decipiar, sed sicut revera est vitæ citissima, & tempus velocissimum sic de his sentiam & cogitem, meque ad instantem cum tua gratia parare possim exitum.

Quæ quàm sit vera & germana loci hujus expositio, facile probant sequentes Psalmi versus: *Ecco mensurabiles posuisti dies meos, & substantia mea tanquam nihilum ante te; Verumtamen universa vanitas, omnis homo vivens.*

Quamobrem de his non est torquendus animus sed potius tranquillandus, atque in ipsis tenebris sternendus cum Jobo lectulus, id est omnino paranda requies, quia scilicet ibi vel maxime quiescendum ubi Divina providentia & voluntas purius ac simplicius agnosci potest ubi nulla vel rara est rationum humanarum permixtio: ubi cum antiquis illis Patriarchis solum dicitur, *A Domino egressus est sermo, non possumus extra placitum ejus quidquam aliud loqui;* Vel cum Heli sacerdote, *Dominus est, quod consummavit in oculis suis faciat:* Aut cum Davide, *Dominus precepit ei ut malediceret David, & quis est qui audeat dicere, quare sic fecerit?* Aut cum Juda Maccabæo, *Sicut fuerit voluntas in cælo, sic fiat in terra.* Aut denique cum Christo Domino, *Ita pater, quoniam sic fuit placitum ante te.* Nonne sic loquendum & sentiendum? Nonne sic loquendo & sentiendo tam verè quiescitur? Nonne sic olim primi Christiani loquebantur, de quibus in Actis Apostolorum expressè legitur, *Qui vivimus dicentes, Domini voluntas fiat.*

## II. PUNCTUM.

SED in illa cæcitate ac tenebris naturalibus, Divina Voluntas & Providentia purius agnoscutur, & colitur.

Hægenusque Pars quarta.

Quia videlicet cum nulla ut supponimus appareat humana ratio vel causa naturalis ad quam proximè referri possint quæ videmus, aut quæ potius non videri diximus: solum hoc refertur ad unam Dei voluntatem & providentiam recurratur, in eaque sola sistatur, sola consideretur, sola colatur & adoretur, sicut in cælo Divinam Beati voluntatem propterea maximè venerantur dicentes, *Dignus es Domine Deus noster accipere gloriam & honorem, & virtutem quia tu creasti omnia, & propter voluntatem tuam erant, & creata sunt.* Sic prorsus dicendum esset in omnibus quorum etiam apparet causa & ratio, sed cum homines visibilibus & humanis magis adhaerescant quam invisibilibus & Divinis, hinc fit ut tantò minus divinam voluntatem omnium procreatricem & nutricem agnoscant, quantò magis simul cum illa considerant concurrentes alias causas naturales: unde id etiam ex oppositò fieri dicendum est quod quantò minus naturales & humanae spectabuntur rationes, tantò magis Divinæ occurrent, eæquæ solæ nostros sic occupabunt animos, ut quisquis possit cum Davide dicere, *Quoniam non cognovi literaturam, introibo in potentias Domini, Domine memorabor justitia tua solius.*

Quæ Divina justitia tripliciter ad rem nostram potest intelligi. Primò ut sit æquitas judiciorum & voluntatum Dei quibuslibet in rerum casibus, nihil ut aliud tam memoretur quam sola illa justitia, de qua sic idem aliter Pfalter Regius, *Cognovi Domine quia æquitas judicis tua, & in veritate tua humiliasti me.* Secundò ut sit illa quam vocant vindicativa justitia, quæ quantumcumque nos graviter puniat licet peccata non agnosceremus, non tamen repugnemus, non conqueramur, sed illius justitiæ memoremur solius quæ semper infra condignum punit, atque intelligamus, ut est in libro Job, *Quod multò minor exigamur ab eo, quàm meretur iniquitas nostra.*

Tertiò denique justitia Dei quæ sola memoretur in adversis, illa est qua dicitur Deus solus esse bonus, sanctus, & justus, in cujus conspectu nihil nisi peccatores sumus, nec sit ulla digna nostra justitia seu virtus quæ coram eo se audeat producere, quasi ex se mereretur vel inflicta nobis flagella procul avertere, vel ampliora conciliare beneficia. Verè scio quod ita sit, dicebat Job, *Quod non justificetur homo composuit Deus, Qui etiam si habuerit aliquid justum, non*

*respondet; sed meum iudicem deprecabor. Sic & Propheta Daniel, Neque enim in justificationibus nostris, prosternimus preces ante faciem tuam, sed in miserationibus tuis multis. Exaudi Domine placare Domine, attende & fac; ne moreris propter temeritatem meam. Sic denique S. Augustinus in hunc ipsum versum, Domine memorabor iustitiam tuam solum, O SOLIUS, inquit, quid addit solius, rogo vos? sufficeret, memorabor iustitiam tuam. Noluit, inquit prorsus, ubi meam non cogito. Iustitia tua sola liberat me, mea sola non sunt nisi peccata.*

## III. PUNCTUM.

**E**RGO in tenebris requies, in quibus divinos purius & attentius consideratur voluntas ac providentia, cuius sola consideratio sic penitus mentem tranquillat, ut quemadmodum ait Sapiens de illa solum cogitare, sit sensus consummatus. Id est, totum in ea cogitatione contineatur quod merito possit requiri ad confirmandam animi tranquillitatem. Sic ille alius Sapiens qui Ecclesiasticus dicitur miris loquendi nodis, & quid sit illam cogitare sapientiam quæ est ipsa Dei providentia, & quanta sit in illa cogitatione copia bonorum omnium ac præsertim quietis animi, sic declarat: *Beatus vir qui in sapientia morabitur; & qui in iustitia sua meditabitur. & in sensu cogitabit circumspiciendum Dei, qui excogitat vias illius in corde suo, & in absconditis suis intelligens, vadens post illam quasi investigator, & in viis illius consistens: qui respicit per fenestras illius, & in januis illius audiens: qui requiescit iuxta domum illius, & in parietibus illius figens palmam, statuet casulam suam ad manus illius, & requiescit in casula illius bona per ævum: statuet filios suos sub tegmine illius, & sub ramis ejus morabitur; protegetur sub regmine illius à sermone, & in gloria ejus requiescet.*

Id est, dummodo se quis totum suamque omnia divina dedit providentiæ, nec aliam rerum suarum causam & rationem inquirat diægentius, profecto miram inde percipiet pacis & bonorum omnium ubertatem.

*L. p. 19. Verum id quidem quod ait S. Thomas, quod cum velit Deus effectus sic esse ut ex causis certis proveniant, ad hoc quod servetur ordo in rebus, non est super vacuum etiam cum voluntate Dei, alias causas querere. Sed quando agitur de illis effectibus qui sic ad certas non possunt referri*

causas, tunc vanum est & temerarium illas investigare, solumque Deo prorsus inhærendum: Unde hæc aptè S. Augustinus: *Placuit vanitati Philosophorum etiam alius causis effectus contingentes tribuere, cum omnino videri non possent superiorem ceteris causis, id est, voluntatem Dei. Rectè item Boetius: Neque enim fas est homini cunctas divini operis machinas vel ingenio comprehendere, vel explicare sermone.*

Ad praxim autem nil aptius quam quod David: *In die tribulationis meae Deum exquisivi: manus meas nocte contra eam, & non sum deceptus. Renuit consolari anima mea, memor fui Dei, & deletatus sum. Quasi diceret, ut interpretatur S. Augustinus, non aliud aliquid in quo quiescerem exquisivi, sed Deum solum, ac proinde in illo, quam quærebam inveni requiem.*

Et rursum: *Memor fui iudiciorum tuorum à faculo Domine, & consolatus sum. De quibus quæ pluram d. sideret, legat D. Augustinum in Psalmos, ad hunc Psalmi versum, Ignis, grano, nix, glacies spiritus procellarum que faciunt verbum ejus, ex quo hæc pauca: *Quidquid hic accidit contra voluntatem nostram, non veris non accideret, nisi de voluntate Dei, de providentia ipsius, de ordine ipsius, de nutu ipsius, de legibus ipsius. & si non nos intelligimus quid quare fiat, demus hoc providentiæ ipsius quia non sit sine causa & non blasphemabimus. Cum enim cuperimus disputare de operibus Dei, quare hoc, quare illud, & non debuit sic facere, malè fecit, hoc, ubi est laus Dei? perdidisti Halleluia. Omnia sic considerat quomodo placeat Deo, & laudes artificem. Quia si intrares in officinam ferræ fabri ferrarii, non aures reprehendere solles, incudes, malleos. Et dæa imperituro hominem noscentem quid quare sit, & omnia reprehendit. Sed si non habeat peritiam artificis, & habeat saltem considerationem hominis, quid sibi dicit? Non sine causa hoc loco solles positi sunt: Artifex novit quare, & si ego non novi. In officina non aulet vituperare fabri, & aulet reprehendere in hoc mundo Beatum! Ergo quemadmodum ignis, grano, nix, glacies, spiritus temporarii, que faciunt verbum ejus: sic omnia que vanis videntur in rerum natura temere fieri, non faciunt nisi verbum ejus, quia non sunt nisi iustitiam ejus.**

FERIA